

Enstitüsü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı : Eğitim Bilimleri
Programı : Eğitim Yönetimi ve Planlaması
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Özge Hacıfazlıoğlu
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Haziran 2018

ÖZET

ÖZEL OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÜSTÜN ZEKÂLI VE YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Osman Yücel Aktürk

Bu araştırmanın amacı üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okul ekosistemi içerisinde akademik ve sosyal uyum süreçlerinde yaşadıklarını; öğretmen, veli, kurum politikaları ve akran ilişkileri boyutlarıyla özel ilköğretim ve ortaokul yöneticilerinin deneyimlerine dayalı görüşlerini incelemektir. Bu çalışma ülkemizde özel okul yöneticilerinin üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin öğrenim süreçlerindeki deneyimlerini, ilgili boyutların tümünü ele alarak inceleyen ilk çalışmalardan biri olma özelliği taşımaktadır. Araştırmanın katılımcılarını yedi özel okul müdür yardımcısı ve iki özel okul müdürü oluşturmaktadır. Araştırmada özel ilköğretim ve ortaokullarda görev alan okul yöneticilerinin, kurumlarında öğrenim gören üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okul deneyimlerine ilişkin görüşleri 'Nasıl?' ve 'Ne?' sorularına yanıt aranarak incelenmiştir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim deseni kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kartopu örnekleme yöntemi kullanılarak araştırma grubuna girecek okullar ve yöneticiler belirlenmiştir. Araştırmada olgubilim araştırmalarının başlıca veri toplama araçlarından olan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak okul yöneticileri ile görüşülmüştür. Yapılan görüşmeler kelime işlemci programına aktarılarak içerik analizine tâbi tutulmuştur. İçerik analizi neticesinde kodlar belirlenmiş, kodların analiz edilmesi ile alt tema ve temalar oluşturulmuştur. Bulguların aktarımında katılımcıların ilgili ifadelerine doğrudan alıntılarla yer verilmiştir. Okul yöneticilerinin görüşlerine göre üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin kişilik özellikleri ve ihtiyaçları birbirinden farklılık göstermektedir. Bundan dolayı bu öğrencilerin okul iklimi içerisinde akademik ve sosyal gelişiminin desteklenebilmesi noktasında farkındalığı düşük öğretmenler ile karşılaştıklarında eksik kalınabiliyor. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin üstünler konusundaki hazırbulunuşluk düzeyleri ve iş etiğine verdikleri önem çerçevesinde yöneticilerin öğretmen niteliği ile ilgili beklentileri olduğu ortaya çıkmıştır. Konu ile ilgili okul yöneticileri üstün zekâlılar öğretmenliği mezunu öğretmenlerin istihdamının yaygınlaşması gerektiği görüşünü öne sürmüşlerdir. Okul yöneticilerinin aile boyutunda deneyimleri farklılık göstermektedir. Farklı aile profillerini göz önüne alarak, okul yöneticilerinin okul-aile işbirliğinin sağlanmasına yönelik farklı yöntemler izledikleri görülmüştür. Bu araştırma, okullardaki üstün ve özel yetenekli öğrencilerin desteklenmesine yönelik okul yöneticilerine özgün bakış açıları sunmakla beraber, ileride gerçekleştirilebilecek araştırmalara yönelik öneriler de sunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Üstün zekâ, üstün yetenek, okul yönetimi, eğitim yönetimi, özel okul yöneticiliği

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Social Sciences
Department : Educational Sciences
Program : Educational Management and Planning
Supervisor : Prof. Dr. Özge Hacifazlıoğlu
Degree Awarded and Date : Master Thesis – June 2018

ABSTRACT

PRIVATE SCHOOL ADMINISTRATORS' VIEWS ABOUT EDUCATION OF GIFTED AND TALENTED STUDENTS

Osman Yücel AKTÜRK

The purpose of this study is to examine the views of private school administrators based on their experiences of gifted and talented students' academic and social integration from the dimensions of peer relations, school policies, teachers and parents in a school eco system. This study is one of the first studies investigating school administrators' experiences from the basis of investigating gifted and talented students' teaching experiences from the related dimensions. The participants of this research is composed of seven private school vice principals and two principals. The researcher attempted to analyse participants' views based on their experiences with gifted and talented students by asking the questions of "How?" and "What?". Qualitative method was used in this research by using phenomenological patterns. Within the frame of purposeful sampling, "snowball sampling was used to determine the participants. Face to face interviews, which aligns with the phenomenological approach was maintained with the participants. Semi-structured interviews were conducted with the participants. All the interviews were transcribed word by word and content analysis was used. With the results of content analysis codes are specified. By analysing these codes, sub-themes and themes were determined. Findings were supported by using direct quotations. Views of school administrators revealed that the needs and personality specialities of the gifted and talented students may differ in many ways. "Community of Practice Meetings" which includes teachers, parents and administrators will be useful to build the education experience of the gifted and talented students. For this reason, gifted and talented students may encounter roadblocks for academic and social integration in a school climate when they face with teachers, who lack awareness on gifted and talented individuals. School administrators shared their expectations of teacher competencies, in terms of placing importance on work ethics and preparedness for gifted and talented children. Most of the participants agreed on opening paths for the employability of teachers, who have degrees on gifted and talented children. School administrators' views also showed that school-parent relations seem to differ in different schools. This study is expected to provide unique insights for school administrators in ways of supporting gifted and talented children at schools as well as providing recommendations for further research.

Key Words: Gifted, talented, school administration, educational administration, private school administration